Suomen Reserviupseeriliitto -
Finlands Reservofficersförbund

Lausunto
3.10.2018

Viite: HE 123/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019.

Yleistä

Suomen Reserviupseeriliitto (RUL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto edellä mainituista asiasta.

Suomen Reserviupseeriliiton (RUL) lausunnossa keskitytään puolustusbudjettiin ja siinäkin erityisesti reserviläisten osaamisen kehittämiseen ja vapaaehtoiseen maanpuolustukseen suunnattuihin määrärahoihin.

Puolustusministeriön hallinnonalalle esitetään vuodelle 2019 määrärahoja 3137 milj. euroa, mikä on 265 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2018 varsinaisessa talousarviossa. Suunta on oikea, mutta pieni korotus kohdistuu käytännössä kokonaan puolustusmateriaalihankintoihin eli puolustusvoimien toimintamäärärahat pysyvät käytännössä ennallaan. Nykyinen turvallisuuspoliittinen tilanne vaatii puolustuksen taloudellisten resurssien kasvattamista.

Vapaaehtoinen maanpuolustus

Vapaaehtoiselle maanpuolustukselle esitetty 2.052 miljoonaa euroa on käytännössä sama kuin edellisenä vuonna.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) tehtävät, koulutusvuorokaudet ja kurssien osallistujamäärät ovat kasvaneet merkittävästi yhdistyksen julkisoikeudellisena aikana vuoden 2008 jälkeen. Samassa ajassa MPK:n valtiolta saama tuki on kuitenkin pysynyt ennallaan.

Suomen Reserviupseeriliiton ja muiden järjestöjen (RES, NVL, MPKL) saama valtion tuki on pienentynyt 15 % viimeksi kuluneiden neljän vuoden aikana. Näiden järjestöjen saaman valtion tuen odotetaan pysyvän ennallaan (32.000 €/ järjestö), vaikka asiaa ei ole talousarvioesityksessä suoraan mainittu. Mainittujen järjestöjen jäsenet ovat keskeisessä roolissa MPK:n koulutusta suunniteltaessa ja toteuttaessa. Lisäksi järjestöillä on merkittävä rooli mm. reservin omaehtoisen toimintakyvyn ja ampumataidon ylläpidossa sekä maanpuolustusviestinnässä ja maanpuolustustahdon vahvistamisessa.

Puolustusvoimien yhdessä MPK:n ja muiden keskeisten maanpuolustusjärjestöjen kanssa laatimassa reservin koulutuksen kehittämissuunnitelman vuosille 2018–2022, asetettiin myös järjestöille uusia tehtäviä reservin koulutuksen kehittämisessä. Lisääntyvät tehtävät vaativat lisäystä myös taloudellisiin resursseihin.

Kertausharjoitukset ja reservin toiminta

Puolustusbudjetin selitysosasta selviää, että ensi vuonna kertausharjoituksiin käskettävien reserviläisten määrässä tavoitteena on 18.000 reserviläistä. Kertausharjoituksissa koulutettujen sodan ajan joukkoihin sijoitetuista reserviläistä harjoituksiin osallistuu siis vain 6,4 %.

Sodan ajan joukkojen kasvaessa 280.000 sotilaaseen myös reservin kertausharjoitusten määrän pitää kasvaa. Tavoitteena tulee olla, että ainakin keskeisiin reservin johtajatehtäviin sijoitetut reserviläiset pääsisivät kertaamaan kerran 3–5 vuodessa. Ensi vuoden kertausharjoitusmäärillä reserviläinen saa kertausharjoituskäskyn kerran noin 15,5 vuodessa. Tämä on ehdottomasti liian vähän ja vaarantaa koko puolustusratkaisumme uskottavuuden.

Minimitasona tulee olla vuoden 2017 taso (8,0 % sa-sijoitetuista), jolloin kertausharjoituksiin osallistuisi nykyisellä sa-joukkojen määrällä noin 22.000 reserviläistä.

Ehdotuksessa mainittu reserviläisten osaamisen nykyistä parempi hyödyntäminen kertausharjoituksia suunniteltaessa ja niitä toteuttaessa mahdollistaa nykyistä suurempien kertausharjoitusmäärien toteuttamisen varsin pienillä taloudellisilla lisäpanostuksilla

Talousarvioehdotuksessa mainitaan, että varusmiespalveluksessa hyödynnetään verkko-, virtuaali- ja simulointijärjestelmiä entistä enemmän. Näitä järjestelmiä tulee hyödyntää pikaisesti aikaisempaa enemmän myös reservin koulutuksessa.

Lisäksi pikaisesti tulee mahdollistaa asevelvollisten ja puolustusvoimien nykyistä tiiviimpi yhteydenpito avaamalla nykyistä laajemmat sähköiset vuorovaikutuskanavat, jotka mm. mahdollistavat reserviläisten osaamisen omaehtoisen ilmoittamisen puolustusvoimille.

Reservin sotilasosaamisen ylläpidossa ja kehittämisessä kertausharjoitusten lisäksi tärkeä rooli on myös Puolustusvoimien Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä tilaamissa sotilaallisissa kursseissa, MPK:n sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa sekä reserviläisten omaehtoisessa harjoittelussa. MPK:n kurssivuorokausien hinta on vain noin 1/3 kertausharjoitusten vastaavasta. Reserviläisten omaehtoisella harjoittelulla on ratkaisevan tärkeä rooli mm. ampumataidon ja fyysisen toimintakyvyn ylläpidossa. Tässä toiminnassa reserviläisyhdistyksillä on keskeisen tärkeä rooli.

RUL:n esitys
Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen varattua määrärahaa korotetaan 250.000 € eli määräraha olisi ensi vuonna eli noin 2.300.000 €, josta pääosa käytetään Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnan tukemiseen ja vähintään 150.000 € käytettäisiin maanpuolustusjärjestöjen (NVL, MPKL, RES, RUL) tukemiseen.

Kertausharjoituksissa koulutetaan 22000 reserviläistä, joka on suhteellisesti sama osuus sodan ajan sijoitetuista sotilaista kuin vuosina 2016–2017.

Reserviläisten osaamista hyödynnetään nykyistä paremmin sodan ajan joukkojen koulutuksessa. Mahdollistetaan nykyistä paremmin reserviläisten osaamisen ja omaehtoisen toiminnan ilmoittaminen puolustusvoimille.

Suomen Reserviupseeriliiton puolesta

Mikko Halkilahti
Puheenjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
mikko.halkilahti@rul.fi
Puh. 0400 745 234

Janne Kosonen
Toiminnanjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
janne.kosonen@rul.fi
Puh. 050 5810 819

Suomen Reserviupseeriliitto on vuonna 1931 perustettu reserviupseereiden valmiuksia kehittävä aatteellinen ja toiminnallinen maanpuolustusjärjestö. Liiton 315 jäsenyhdistyksessä on 27.000 henkilöjäsentä.